

Monday, September 15, 2008

* Nguyễn Xuân Nghĩa

Trong mùa bợu cợ tợng thợng - nhợ mợ t đợm rợợ c bợ n năm lợi mợ t lợ n tợng bợng kéo dài tợi hợ n mợ t năm - ngợợi dân Hoa Kợ lợi... cài lông đà đợu lên đợu, và chui vào cát. Vì vợ y, hợ có thợ bợu lên mợ t vợ lãnh đợo có rợ t ít kinh nghiợ m vợ quợ c tợ. Cho quợ c tợ lợi có thêm vài năm khợ n đợ n.

Không phợi vợ y sao?

Suợ t tuợ n qua, ngoài vợ thiên tai tợi Vợ nh Mexico , đợ luợ n Mợ theo dõi hai chuyợ n quan trợ ng nhợ t vợ i hợ. Thợ nhợ t, liên danh Obama/Biden có thợ hợ p đợợ c khoợ ng cách vợ i đợ i phợợ ng không. Thợ hai, Thợ ng Đợ c Sarah Palin trong liên danh McCain/Palin có đợ kinh nghiợ m làm phó tợng thợng không. Lợng bên đợợi hai vợ n đợợ y là nhiợ u âm và tin tợ c vợ đòn phép đợu đá giợ a hai phe. Cũng phợi thôi, chuyợ n bợu lên mợ t tợng thợng là quyợ t đợ nh rợ t quan trợ ng cho dân Mợ. Nghiợm chợ nh lợ m, hợ quan tâm đợ n quan tiợ n và bợ phiợ u theo quyợ n lợ i trợ cợ p hay thuợ khóa. Các nhà phân tách chính trợ Mợ đợu nói nhợ vợ y.

Vợ n đợ là cũng trong thợ i gianợ y, tợ khi đợ i hợ i cợ a hai đợ ng kợ t thúc cho tợ i bậy giợ, thợ giợ i có nhiợ u biợ n đợ ng khợ đợ làm cái lợ c cho đợ luợ n Hoa Kợ trợ c nghiợ m khợ năng lãnh đợo cợ a cácợ ng cợ viên. Mà truyợ n thông và đợ luợ n lợ i không có vợ chú ý.

Thợ ng hoợ c nhợ có tợợ ng thuợ t thì nhợ c tợ i viợ c 80% dân Phápợ ng hợ Nghợ Sĩ Barack Obama, mợ t tợ lợ còn cao hợ n trung bình hợ n 70% cợ a dân Đợ c, dân Anh! Obama mà coi đợ là thành tích thì thợ nhợ t không đợợ c cợ và thợ hai chợ c chợ n thợ t cợ. Vợ i đa sợ dân Mợ - nhợ t là loợ i “Mợ ruợ ng” mà Obama đã lợ coi thợợ ng - Âu Châu không là khuôn vàng thợợ c ngợ c vợ cợ nợ i trợ lợ n đợ i ngoợ i! Năm xợ a, John Kerry cũng đợợ c 70% dân Âu Châuợ ng hợ và nợ i tiợ ng là có máu Tây mà có nên cợ m cháo gì đâu!

Hãy nói đợ n chuyợ n rợ t gợ n đợ.

Tuợ n qua, tình hình Nam Mợ có nhiợ u biợ n cợ lợ mà không bợ t nợ i mợ t tia chợ p trên mànợ nh tranh cợ cợ a Mợ. Xợ Bolivia có thợ lâm nợ i chiợ n. Tợng Thợ ng Evo Morales cợ a xợ này là ngợợ i thiên tợ có ác cợ m vợ i Hoa Kợ và Bolivia sợ là mợ t hợ sợ nóng cho tân tợng thợng Mợ. Lý do rợ t nóng là xợ Venezuela ngày càng gay gợ t chợ ng Mợ. Cợ hai nợợ c đợu trợ c xuợ t đợ i sợ Mợ vợ nợợ c. Và các oanh tợ c cợ chiợ n lợợ c cợ a Nga đã bay lợợ n trên vòm trợ i Venezuela !

Trong khiợ y - trợ i đợ tợ i - chợ đợ hung đợ Hugo Chavez cợ a xợ này lợ i vợ a ký thợ aợợ c hợ p tác vợ đợu khí vợ i Hà Nợ i, dùng Viợ t Nam làm bợ c thợ m tiợ n vào thợ trợợ ng Á Châu. Nợ u không chú i mũi vào chuyợ n bợu cợ, đợ luợ n Mợ có thợ khám phá là trái đợ t... hình tròn. Liên Bang Nga, Georgia, Venezuela , Viợ t Nam và Trung Quợ c trong cái thợ liên hoàn hợ i ngợợ c ngợ o! Nhợ vợ y, Thợ Trợợ ng Ngoợ i Giao John Negroponte làm gì trong bợ n ngày tợ i Viợ t Nam ? Đợ ng hợ i Sarah Palin mà hợ i ngay Joe Biden vợ chuyợ n đợ.

Nhân tiợ n hợ i thêm là xợ lợng giợ ng cợ a Venezuela là Colombia gợ p bợ tợ n vì lợ c lợợ ng du kích

Chợ a thợ y quan tài, chợ thợ y quan tài n: cợ tri Mợ chợ a kợ p nhìn ra ngoài

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Bảy, 27 Tháng 9 Năm 2008 05:37

---

cợ ng sợ n FARC lợ i quợ y phá. Lợ c lợ ng này đợ c Cuba và Venezuela yợ m trợ . Bao giợ Liên Bang Nga sợ nợ i lợ i liên lợ c vợ i các lãnh tợ lão thành cợ a FARC mà Liên Xô đã huợ n luyợ n năm xợ a? Hợ đang ngợ i xe lắn trong viợ n đợ ng lão hay sợ rắp nợ i lợ i mợ i liên lợ c vợ i thợ hợ mợ i?

Đây là ta chợ a nói đợ n xợ Nicaragua, và tợ ng thợ ng cũng đã “lão thành” Daniel Ortega cợ a xu hợ ng thân cợ ng năm xợ a. Ortega tợ ng là “đợ i tợ ng xợ trí” cợ a chính quyợ n Reagan (và nhân vợ t đáng chú ý cợ a Negroponte khi ông còn là đợ i sợ tợ i Honduras), nay lợ i lên giợ ng chợ ng Mợ .

Cùng Venezuela, Nicaragua là xợ hiợ m hoi trên mợ t đợ a cợ u đã công nhợ n hai nợ c “Cợ ng hòa” Abkhazia và Nam Ossetia do... Hợ ng Quân Nga thiợ t lợ p tợ i Georgia!

Đã nói tợ i Nam Mợ , trợ n bão Ike có quét qua xợ Cuba.

Nhợ ng trong khi sóng gió chính trợ và ngoợ i giao nợ i lên khợ p vùng, Cuba lợ i im lợ ng vô tuyợ n, chợ không đánh đu vợ i tình ợ Venezuela, Bolivia hay Nicaragua. Đáng chú ý lợ m chợ , mà không thợ y nháng mợ t tợ m hình trên màn ợ nh tranh cợ tợ i Mợ . Chuyợ n các tợ chợ c tợ i ác và buôn lợ u ma túy đang xợ Mexico thành nhiợ u mợ nh cũng vợ y. Không đáng chú ý!

Trong hoàn cợ nh đó, Hoa Kợ có nên gợ p rút thông qua Hiợ p Đợ nh Tợ Do Ngoợ i Thợ ng vợ i mợ t đợ ng minh còn lợ i trong khu vợ c, là Colombia, hay không? ợ ng cợ viên Obama có dám thách thợ c nghiợ p đoàn AFL-CIO và xu hợ ng bợ o hợ mợ u đợ ch cợ a Quợ c Hợ i Dân Chợ mà ợ ng hợ viợ c phê chuợ n hiợ p đợ nh này không? Thợ ng Đợ c Palin có thợ không biợ t tên cợ a tợ ng thợ ng Colombia là Alvaro Uribe, nhợ ng chợ c chợ n là sợ ợ ng hợ hiợ p đợ nh mà chính quyợ n Bush đã thợ ng thuyợ t. Liợ u đó có phợ i là cái tợ i “kéo dài triợ u đợ i Bush” không?

Trên đà quợ t khợ i, bao giợ Putin lợ i nợ i vòng tay lợ n vợ i Argentina, Chile và Brazil? ợ nh hợ ng cợ a mợ y chuyợ n ợ y lên nguợ n năng lợ ng nhợ p cợ ng vào Mợ là gì?

Rõ ràng là nhiợ u chuyợ n xợ y ra ngay tợ i Trung Nam Mợ lợ i chợ a đợ c cợ tri Hoa Kợ chú ý. Nhìn tợ bên ngoài, ngợ i dân Hoa Kợ có thợ không mợ y chú ý đợ n thiên hợ sợ vì nhiợ u vợ n đợ đa đoan cợ a mợ t xợ quá lợ n. Thợ ng đợ , phá thai, hôn nhân đợ ng tính, quyợ n ô m sụng, hay ô m con đi làm vài ngay sau khi sinh nợ , v.v... mợ i là đợ tài hợ p đợ n! Liợ u viợ c Obama là cái thai ba tháng trong bợ ng mợ khi bà mợ i 17 tuợ i mà khai thành 18 (và khi thân phợ vợ n đang có vợ) có nợ ng ký hợ n viợ c cô con gái Bristol cợ a Sarah Palin mang bợ u ợ tuợ i vợ thành niên và ngoài hôn nhân không?

Vợ i mợ t sợ đợ luợ n và truyợ n thông Mợ , đợ y mợ i là chuyợ n lợ n! Chúng ta phợ i giợ t mình vì nhợ ng chuyợ n phù du tợ i lợ m giợ ng đó cợ a Hoa Kợ .

Nhợ ng, ai ợ i xin đợ ng tuyợ t vợ ng!

Bợ t cợ ai - dù khợ khợ o nhợ Jimmy Carter, đợ c cợ nhợ chuyợ n bợ i trợ n tợ i Viợ t Nam và vợ Watergate - bợ c vào Tòa Bợ ch Cung cũng sợ ngợ i trợ c mợ t bàn cợ vợ an ninh và quyợ n lợ i tợ i thợ ng cợ a đợ t nợ c Hoa Kợ . Khi ợ y sợ cợ u xin Thợ ng Đợ phợ hợ cho mình sáng trí!

Dù George W. Bush ra đợ , Hoa Kợ vợ n chợ a ra khợ i cuợ c chiợ n chợ ng lợ i các lợ c lợ ng Hợ i Giáo cợ c đoan dùng khợ ng bợ làm phợ ng pháp khuynh đợ o thợ giợ i Hợ i Giáo và đánh Mợ làm

Chợ a thợ y quan tài, chợ thợ y quan tợ n: cợ tri Mợ chợ a kợ p nhìn ra ngoài

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Bảy, 27 Tháng 9 Năm 2008 05:37

---

gợ ng. Hoa Kợ đang ợ giợ a cuợ c chiợ n tranh ý thợ c hợ vợ i tợ tợ ng Hợ i Giáo quá khích, trong khi các đợ ng minh khác đợ u muợ n thợ a hiợ p và bợ máy chiợ n tranh cợ a Minh ợợ c NATO thì chợ chợ y khi có sợ c đợ y cợ a Mợ . Làm sao tranh thợ các nợợ c Hợ i giáo ôn hòa tợ Trung Đông qua Trung Á tợ i Đông Nam Á và hâm nóng nhiợ t huyợ t cợ a Âu Châu, đợ ng thợ i triợ u tiêu mợ i khợ năng lợng đợ n cợ a khùng bợ Hợ i Giáo?

Núp sau Liên Hiợ p Quợ c và nợ ợ c “đá phợợ ng quợ c tợ” cợ a Liên Hiợ p Âu Châu không là giợ i pháp, trợ phi muợ n quay ợợ ng vợ i mợ i hợ a đó! Lợ p luợ n cợ a trí thợ c và các phợ n tợ ợ u tú Hoa Kợ và Âu Châu không khợ a ợ p đợợ c vợ n đợ này. Càng hy vợ ng ngợ i tợ n vào ghợ tợ ng thợ ng, Obama càng khám phá ra sợ thợ t bợ bàng ợ y.

Thợ đợ Georgia là mợ t minh chợ ng khác.

Sau Georgia, đợ n ợợ t Ukraine có thợ bợ Vladimir Putin uy hiợ p, rợ i tợ i ba nợợ c Cợ ng Hòa Baltic, các nợợ c Đông Âu cũ. Putin không là ngợợ i điên mà hiợ u rợ t rõ quy luợ t “mợ m nợ n, rợ n buợng”. Mợ m là các nợợ c Tây Âu, nợ i bợ t nhợ t là nợợ c Đợ c, vì còn cợ n ợợ ng đợợ ng khí - sai rợ i - khí đợ t, cợ a Nga. Hợ càng ngợ i tợ p nhợ n Ukraine và Georgia vào NATO vì sợ phợ i vì đợ u V cợ a Hiợ n Chợợ ng NATO mà bợợ c ra đợ đợ n cho hai hợ i viên mợ i đang nợ m trong tợ m đợ n cợ a Nga. Bài hợ c Afghanistan vợ n còn đó: các nợợ c Âu Châu trong NATO đang ngán ngợ m và muợ n rút khợ i chiợ n trợợ ng này!

Làm sao chợ ng tợ sợ cợ ng rợ n cợ a Hoa Kợ đợ can ngăn Liên Bang Nga đợ ng sợ n tợ i nợ u ợợ i núp sau manh giáp bợ ng đợ u phợ cợ a Tây Âu trong nợ ợ c thợợ ng thợ o vợ i Nga? Nợ u ợợ i lợ i ợ Georgia thì sợ còn lợ i tợ i đợ u nợ a? Tợ i Venezuela hay Nicaragua tợ i Trung Mợ ? Lúc đó đợ u thợ sợ đợ u giá ợ đợ u?

Khi thợ y quan tài thì ai ai cũng đợ ợ .

Khi phợ i lãnh đợ o, tợ ng thợ ng nào cợ a Mợ cũng sợ phợ i ợợ ng phó vợ i nhợ ng thách đợ ợ y, có khi ợợ ng phó khác hợ n vợ i nhợ ng chợ trợợ ng ôn hòa thợ i tranh cợ . Trợợ ng hợ p Bush-Cheney là mợ t thợ đợ . Khi tranh cợ , Bush có ợ p trợợ ng khiêm cung và ôn hòa vợ đợ i sách ngoợ i giao cợ a Mợ . Khi còn là Tợ ng Trợợ ng Quợ c Phòng cợ a George H. Bush (ông Bush cha), Dick Cheney chợ trợợ ng không tợ n vào Baghdad ợ t đợ Saddam Hussein trong cuợ c chiợ n ợ vùng Vợ nh năm 1991.

Sau đó, sau vợ khợ ng bợ 9-11, cợ hai đợ u xoay ngợợ c quan đợ m rợ i mang tợ i hiợ u chiợ n! Nhìn tợ bên ngoài, thợ giợ i có thợ không hiợ u vì sao mà giợ a thợ i chiợ n, Hoa Kợ có thợ tranh luợ n gay gợ t trong nợ i bợ vợ ợ chiợ n-hòa. Đó là “hợ i chợ ng ‘Đào cợ c Lợ c tiên’” cợ a xã hợ i Mợ .

Tám tay cao thợ trong truyợ n “Tiợ u Ngợ o Giang Hợ” cợ a Kim Dung thợợ ng xuyên tranh cãi vợ i nhau vợ chuyợ n vu vợ . Còn gieo hợ a cho ngợợ i khác vì yợ m trợ không đợng cách: mợ i phe ợợ i đợ n nợ i ợ c cho mợ t phái ợ xợ khác làm chân khí rợ i loợ n! Hợ c xé xác đợ i phợợ ng làm nhiợ u mợ nh, rợ i phợ i tay ra đợ bợ t kợ hợ u quợ ! Obama đợ i ợ p ra ợ ch trờng rút chợ y khợ i Iraq; tinh vi hợ n, Biden đợ i xé xợ này làm ba trợợ c khi rút...

Nhợ ng, đó là lý luợ n thợ i tranh cợ . Nợ u chợ ng may có ngợ i vào bàn cợ vào Tháng Giêng tợ i, hợ

Chợ a thợ y quan tài, chợ thợ y quan tợ n: cợ tri Mợ chợ a kợ p nhìn ra ngoài

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Bảy, 27 Tháng 9 Năm 2008 05:37

---

sợ thợ y ra sợ thợ t và quyợ t đợ nh khác! Và Hoa Kợ lợ i mang tợ ng là ợ a lợ t lợ ng!

Ngợ i dân Hoa Kợ thợ ng nông nợ i và có sợ hiợ u biợ t nông cợ n vợ thiên hợ sợ vì xợ sợ quá lợ n và lợ ch sợ quá mợ ng. Khi lên cợ m quyợ n, lãnh đợ o Hoa Kợ cũng thợ ng lợ y quyợ t đợ nh có ợ nh hợ ng sinh tợ đợ n thiên hợ mà không biợ t, hợ c không cợ n biợ t. Vì vợ y, nợ c Mợ hào phóng và đợ y tợ tâm vợ n cợ bợ thợ giợ i nghi ngợ , và đợ kích.

Tuy nhiên, nói đợ thì cũng nên nói lợ i. Thợ giợ i không có khợ năng giợ i quyợ t đợ c chuyợ n cợ a thợ giợ i. Âu Châu không giợ i quyợ t nợ i chuyợ n Âu Châu - tợ vùng Balkans 10 năm vợ trợ c tợ i vùng Caucasus ngày nay, tợ i Georgia và Ukraine. Cợ thợ giợ i đợ đợ u nói đợ n hợ i tàn cợ a đợ quợ c Mợ , đợ n khợ ng hoợ ng cợ a kinh tợ Mợ , và sợ căng mợ ng cợ a thợ lợ c quân sợ Hoa Kợ trên toàn cợ u. Trí thợ c thiên tợ - tợ c là phợ n tợ ợ u tú bên đợ ng Dân Chợ - cũng phợ hợ a theo lợ p lợ n đợ.

Và bợ n năm mợ t lợ n khi đám xiợ c tranh cợ gây om sòm trong đợ luợ n, dân Mợ cũng tin nhợ vợ y. Hợ không thợ y ra sợ suy thoái còn thợ thợ m hợ n cợ a các cợ ng quợ c kinh tợ khác - Nhợ t, Âu và thợ m chí Trung Quợ c - và sợ suy nhợ c cợ a bợ máy quân sợ cợ a các đợ ng minh Âu Châu.

Thợ rợ i, khi hợ u sợ , Hoa Kợ sợ lợ i è cợ ra gánh nợ , kợ cợ nợ xợ ng máu cợ a chiợ n tranh. Tợ ng thợ ng mợ i sợ lợ i phợ i lợ y quyợ t đợ nh vợ mợ t trợ tợ thợ t ra vợ n cũ.

Cho nên, còn vui vợ i màn xiợ c tranh cợ thì hãy cợ vui...